

Bemærkninger til forslaget

1. Formålet med beslutningsforslaget

Kriminaliteten og dens årsager skal forhindres ved en tidlig og effektiv forebyggelse og en hurtig og konsekvent straf.

Formålet med forslaget er at nedsætte sagsbehandlingstiden for sager om kriminalitet begået af unge mellem 15 og 17 år og via en klar målsætning at sikre en hurtig og konsekvent straf til unge, der begår kriminalitet.

I dag er sagsbehandlingstiderne hos politiet, domstolene, Kriminalforsorgen og de kommunale myndigheder for lange. Det strider mod basale samfundsinteresser og hensynet til den enkelte unge, at kriminelle unge, inden de modtager dom for allerede begået kriminalitet, ofte har begået ny og omfattende kriminalitet. Samtidig kan unge, som bliver taget i kriminalitet, selv finde uvisheden og ventetiden ved de meget lange sagsbehandlingstider ubehagelig og uforståelig, og en hurtig sagsbehandlingstid kan blive mødt af en større respekt og accept hos den unge, end tilfældet ofte er i dag.

Det generelle billede af unge og kriminalitet er positivt. Undersøgelser viser, at den samlede ungdomskriminalitet er faldet de sidste 20 år. Antallet af lovovertrædelser begået af unge i perioden 1981-2000 er således faldet med 35 pct. De sidste 10 år har niveauet dog ligget nogenlunde stabilt.

På trods af det genelle fald i kriminalitet begået af unge er der problemer og udfordringer. Der er tegn på, at voldskriminaliteten blandt unge 15-17-årige er steget de sidste 10-20 år. Og noget tyder på, at en del af denne kriminalitet er relateret til unge i bander eller løsere netværk, hvor mange kan forbindes til hårdt belastede boligområder.

Denne udvikling skal stoppes. Det kræver en ambitiøs tilgang til problemer og løsninger. Vi må stoppe den ulykkelige ghettodannelse. Vi må insistere på, at børnene lærer ordentligt dansk, inden de skal i skole. De utilpassede unge indvandrere skal væk fra lediggang, gadehjørner og kriminalitet. De skal i arbejde. De skal have en uddannelse. Og de skal forstå og re-

spekere de værdier, som det danske samfund bygger på.

Blandt de grundlæggende danske værdier er, at enhver form for kriminalitet er et brud med de normer og værdier, vores velfærdssamfund bygger på. Kriminalitet skaber utryghed og usikkerhed i lokalsamfundene, og ofte er det i forvejen udsatte børn og unge, der har størst risiko for at hayne i kriminalitetens ulyksaligheder, hvis der ikke sættes ind over for kriminaliteten.

Hvis unge begår kriminalitet, er det derfor i alle henseender væsentligt, at alle involverede myndigheder agere hurtigt og præcist over for den begåede kriminalitet. En umiddelbar, konsekvent og hurtig reaktion kan medvirke til at stoppe en uheldig udvikling for et ungt menneske, samtidig med at den – i modsætning til en situation, hvor reaktionen først kommer på lidt længere sigt – kan forhindre, at den pågældende begår yderligere kriminalitet.

Omfanget af de unges kriminalitet fremgår i øvrigt af bilag 1 til beslutningsforslaget: Justitsministeriets hjemmeside: Kriminalitet og alder, tabel over antallet af strafferetlige afgørelser (frihedsstraffe, bøder og tiltalefrafald 1992-2001) for aldersgruppen 15-17-årige.

Som bilag 2 til beslutningsforslaget er medtaget Socialministeriets hjemmeside: Indsats over for kriminelle unge, juni 2003, bilaget i pjecen Oversigter over typiske forløb.

2. Sanktionstyper

Sanktionssystemet

Det almindelige strafferetlige sanktionssystem gælder som udgangspunkt for unge lovovertrædere på 15-17 år. Det gælder således både straffelovens regler og retsplejelovens bestemmelser om strafferetlig forfølgning, herunder efterforskning, tiltalerejsning og domstolens behandling af straffesager. De almindelige sanktionsformer finder ligeledes anvendelse.

På nogle punkter er der dog særlige bestemmelser for unge under 18 år, jf. bl.a. følgende: